

Teodor MANEA
Cătălin-Nicolae CONSTANTINESCU-MĂRUNȚEL
Horia-Șerban TIUGAN

Drept penal. Partea specială

Infrațiuni contra persoanei.
Infrațiuni contra patrimoniului

LIPSIREA DE LIBERTATE ÎN MOD ILEGAL

Sediul materiei: art. 205 C.pen.

Art. 205. Lipsirea de libertate în mod ilegal. (1) *Lipsirea de libertate a unei persoane în mod ilegal se pedepsește cu închisoarea de la unu la 7 ani.*

(2) *Se consideră lipsire de libertate și răpirea unei persoane aflate în imposibilitatea de a-și exprima voința ori de a se apăra.*

(3) *Dacă fapta este săvârșită:*

a) *de către o persoană înarmată;*

b) *asupra unui minor;*

c) *punând în pericol sănătatea sau viața victimei, pedeapsa este închisoarea cuprinsă între 3 și 10 ani.*

(4) *Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani și interzicerea exercitării unor drepturi.*

(5) *Tentativa la infracțiunile prevăzute în alin. (1)-(3) se pedepsește.*

I. Obiectul juridic

Prin prevederea acestei infracțiuni legiuitorul vizează protejarea relațiilor sociale privind libertatea de mișcare a persoanei. Aceasta trebuie înțeleasă, în contextul acestei incriminări, ca dreptul fiecărei persoane de a fi cea care decide poziționarea sa spațială^[1], locul în care dorește să se afle într-o unitate determinată de timp.

În cazul variantelor agravate, în unele situații, există un obiect juridic secundar ce constă în relațiile sociale privind integritate corporală sau viața persoanei^[2].

II. Obiectul material

Obiectul material este reprezentat de corpul persoanei, în cazul în care se acționează nemijlocit asupra acestuia^[3].

---

^[1] F. MUÑOZ CONDE, *op. cit.*, p. 161.

^[2] V. CIOCLEI, *Drept penal (I)*, p. 135. În același sens se exprimă și doctrina mai veche – a se vedea, spre exemplu, V. ROȘCA în V. DONGOROZ (coord.), *Explicații III (2003)*, p. 269.

^[3] Sau, mai amplu spus, „privită sub aspectul urmărilor acțiunii sau inacțiunii făptuitorului, infracțiunea de lipsire ilegală de libertate nu are obiect material, deoarece aceste urmări se răsfrâng asupra libertății persoanei, deci asupra unui drept subiectiv. Cu toate acestea, acțiunea sau inacțiunea făptuitorului fiind îndreptată împotriva libertății fizice a persoanei, activitatea conduce implicit la o acțiune asupra corpului persoanei, care în acest fel devine obiect material al infracțiunii” – G. ANTONIU în T. VASILIU (coord.), *Codul penal. Partea specială II*, p. 163.

III. Subiecții infracțiunii

1.a. Subiectul activ nu este circumstanțiat, fapta putând fi comisă de orice persoană. De asemenea, participația penală poate fi întâlnită în toate variantele sale.

Cum s-a arătat în mod judicios în literatura de specialitate „în cazul infracțiunilor cu durată de consumare, chiar și atunci când legătura subiectivă a fost anterioară, nu este necesar ca toți coautorii să intervină de la primul act, fiind posibil ca ei să intervină succesiv, până la momentul epuizării”^[1].

b. În practica judiciară, relativ la incidența participației secundare, s-a reținut, spre exemplu, că „determinarea unor persoane să priveze de libertate pe autorul infracțiunii de ultraj prin amenințare comisă în sediul unei instituții întrunește elementele de tipicitate ale instigării la infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal, prevăzută în art. 47 raportat la art. 205 alin. (1) C.pen., în ipoteza în care nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute în art. 310 raportat la art. 293 alin. (1) și (2) C.proc.pen., referitoare la infracțiunea flagrantă, întrucât autorul infracțiunii de ultraj nu a fost privat de libertate imediat după săvârșirea infracțiunii, ci la un interval de 30 de minute în care a desfășurat, în mod neîngrădit, diverse activități în sediul instituției și în afara acestuia, nu a fost urmărit imediat după săvârșirea infracțiunii și nu a fost surprins aproape de locul comiterii infracțiunii cu arme, instrumente sau orice alte obiecte de natură a-l presupune participant la infracțiune, fiind privat de libertate după revenirea în sediul instituției în scopul ridicării unor cereri înregistrate anterior”^[2].

c. S-a mai decis, în contextul complicității la infracțiunea analizată de noi aici, că „este lipsit de semnificație faptul că inculpatul X nu a exercitat amenințări sau violențe asupra persoanei vătămate, la rândul său, cât și dacă persoana vătămată țipa sau nu țipa la momentul introducerii în autoturism, fiind suficient faptul că inculpatul a văzut că aceasta era «ținută în brațe» de celălalt inculpat. Așa-zisa înscriere în «normalitatea relației» dintre cei doi a unui astfel de episod nu exonerează de răspundere pe inculpatul X pentru ajutorul dat, ci conturează forma de vinovăție cu care a acționat, aceea a intenției indirecte, în sensul că, deși nu a urmărit, a acceptat ca fapta sa să se constituie într-un ajutor dat autorului, aspect ce evidențiază desconsiderarea victimei pe fondul lipsei de respect față de o persoană de sex feminin vulnerabilă atât fizic, cât și psihic și denotă potențialul criminogen al inculpatului și o mentalitate străină de gradul de civilizație spre care societatea tinde. Prin urmare, în mod corect s-a reținut comiterea infracțiunii de complicitate la lipsire de libertate”^[3].

2. De asemenea, nici **subiectul pasiv** nu este circumstanțiat. În contextul alineatului secund al textului legal, acesta poate fi reprezentat inclusiv de o persoană aflată în „imposibilitatea de a-și exprima voința ori de a se apăra”. Spre exemplu, răpirea unui copil în vârstă de doi ani din fața casei părinților săi va constitui infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal.

^[1] F. STRETEANU, D. NIȚU, *op. cit.*, p. 207-208.

^[2] I.C.C.J., s. pen., dec. nr. 40/RC din 29 ianuarie 2021, www.iccj.ro.

^[3] C.A. București, s. a II-a pen., dec. nr. 461 din 15 martie 2016 în A.V. IUGAN, *Codul penal adnotat (II)*, p. 93.

Nefiind incident niciun caz de excepție prevăzut de art. 22 alin. (2) C.pen., exprimarea consimțământului de către victimă este o cauză justificativă.

În acest sens, s-a reținut că „în cauză rezultă în mod neîndoielnic îndeplinirea tuturor condițiilor pentru incidența cauzei justificative analizate, consimțământul victimei, persoană capabilă, cu discernământ, fiind unul anterior oricărui act de executare, valabil exprimat, precis, determinat, fiind exprimat atât în mod explicit, prin rugămintea adresată inculpatului de a rămâne în apartament în acea noapte, dar și tacit, prin nesolicitarea unei chei de la yala la schimbarea căreia a asistat personal, nefiind unul viciat în vreun fel nici prin eroare, nici prin violență, nici prin dol. Mai mult, persoana vătămată era titularul valorii sociale protejate de lege, valoare de care aceasta putea dispune în mod legal, legea neprevăzând interdicția incidenței acestei cauze justificative în textul incriminator al infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal”^[1].

De asemenea, „revocarea consimțământului dat schimbă implicit și caracterul faptei, menținerea regimului de privațiune a libertății după retragerea consimțământului conduce la săvârșirea infracțiunii”^[2].

Va exista lipsire de libertate și când consimțământul persoanei este viciat prin inducere în eroare. Astfel, s-a decis că „din momentul în care victima a fost luată în autoturism, fiind indusă în eroare, în sensul că merge la Alexandria pentru distracție, și nu la București pentru a se prostitua, infracțiunea de lipsire de libertate a existat în mod obiectiv, indiferent dacă persoana vătămată era conștientă sau că i s-a anihilat ori i s-a restrâns posibilitatea de mișcare; eroarea în care se afla victima nu echivalează cu consimțământul său”^[3].

De asemenea, odată lipsită de libertate, oferirea posibilității victimei de a desfășura anumite activități după propria voință nu ne poate conduce la concluzia că există un acord al acesteia la a fi în situația în care este ținută. Astfel, „anumite atitudini ale persoanei vătămate (efectuare de duș, masaj, manichiură, acceptarea mâncării, adoptarea unor poziții sexuale care denotau implicarea voită etc.), constatate de instanță, trebuiau înțelese ca încercări ale părții vătămate de a-și proteja propria persoană și de a nu stârni bănuieli pentru a-și putea asigura scăparea, nicidecum ca voință de a sta în acea locuință și de a întreține relații sexuale. Încercarea acesteia, de a se elibera, imediat ce a avut o posibilitate a demonstrat reala voință a persoanei vătămate (...) În realitate partea vătămată expres sau tacit s-a opus relațiilor sexuale cu fiecare inculpat în parte, iar când nu a făcut-o expres, este evident că voința îi era viciată prin însăși privarea de libertate la care fusese supusă”^[4].

După cum s-a arătat „nu constituie consimțământ, faptul că subiectul pasiv, având de ales între două locuri de deținere, alege unul dintre acestea temându-se de ceva mai rău”^[5].

---

[1] C.A. Iași, s. pen. și pentru cauze cu min., dec. nr. 37/2019 din 28 ianuarie 2019, www.rolii.ro.

[2] V. VĂDUVA, *op. cit.*, p. 13.

[3] C.A. București, s. a II-a pen., dec. nr. 1017/1998, în *R.D.P.* nr. 1/2000, p. 135.

[4] I.C.C.J., s. pen., dec. pen. nr. 4941 din 4 noiembrie 2003, www.iccj.ro.

[5] G. ANTONIU în T. VASILIU (coord.), *Codul penal. Partea specială I*, p. 164.

IV. Latura obiectivă

1.a. Elementul material al infracțiunii este constituit de acțiunea de lipsire de libertate sau răpire, după cum se face vorbire în alineatul secund al art. 205 C.pen.

Faptic, lipsirea de libertate se poate realiza atât prin acțiune, cât și prin inacțiune^[1], iar în variantă comisivă fie intervenind direct asupra victimei, prin legare, împingere, târâre etc., fie indirect, prin închiderea acesteia într-un spațiu anume sau blocarea posibilității de a ajunge în locul dorit^[2].

b. Cum s-a arătat „pentru existența infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal nu interesează dacă victimei i s-a lăsat ori nu libertatea de mișcare într-un perimetru restrâns, prin voința inculpaților, nici dacă locul unde s-a produs privarea de libertate era închis sau deschis, stabil sau mobil (autoturism). De asemenea, nu prezintă interes faptul că regimul la care a fost supusă victima după sosirea la București a fost mai blând sau mai riguros ori dacă acesteia i s-au îngăduit unele libertăți, așa cum susțin inculpații”^[3].

În același timp, „legea nu cere o împiedicare absolută de mișcare a victimei, adică o restrângere totală a libertății de mișcare a acesteia, ci se poate înfățișa și ca o constrângere parțială, în raport cu o activitate, cu o acțiune determinată pe care victima vrea să o realizeze, uneori neavând importanță durată lipsirii de libertate”^[4].

c. În aplicarea acestor principii s-a reținut, spre exemplu, că „împrejurarea, invocată de inculpat, că partea vătămată a reușit să iasă din subsolul imobilului prin forțarea ușii de acces, pe care a spart-o cu o bucată de lemn, este fără relevanță pentru existența infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal; ceea ce prezintă importanță, din punct de vedere obiectiv, este împrejurarea că inculpatul a imobilizat victima în subsol, împotriva voinței acesteia”^[5].

În mod similar s-a decis că „nu importă nici împrejurarea că privarea de libertate s-a săvârșit în asemenea condiții încât, dacă ar fi făcut unele eforturi și ar fi recurs la anumite abilități, partea vătămată s-ar fi putut elibera și nici dacă, în raport cu aceleași condiții de fapt, aceasta a avut oarecare libertate de acțiune ori a fost complet imobilizată”^[6].

De asemenea, instanța supremă a arătat că „referitor la infracțiunea de lipsire de libertate, s-a apreciat că a existat și s-a materializat prin împiedicarea victimelor de a părăsi biroul «proceduri reci», neavând relevanță că ușa era închisă, dar neînchisă, atât timp cât din atitudinea inculpaților I.M. și A.E. care le-au arătat victimelor să se așeze pe canapea, acest din urmă inculpat stând în picioare, în fața celor două părți vătămate, și de a le forța să consume o cantitate mare de whisky, victimele au înțeles că este mai bine să rămână”^[7].

[1] S. ANGHEL în M. DUNEA, S. ANGHEL, *op. cit.*, p. 507.

[2] V. ROȘCA în V. DONGOROZ (coord.), *Explicații III (2003)*, p. 270.

[3] C.A. București, s. a II-a pen., dec. nr. 1017/1998, în *R.D.P.* nr. 1/2000, p. 135.

[4] C.A. București, s. a II-a pen., dec. nr. 594 din 14 aprilie 2017 în A.V. IUGAN, *Codul penal adnotat (II)*, p. 94. În același sens, a se vedea R. SALINAS SICCHA, Volumul I, *op. cit.*, p. 626.

[5] C.A. București, s. a II-a pen., dec. nr. 12/1994, în *R.D.P.* nr. 1/1994, p. 141.

[6] C.A. București, s. a II-a pen., dec. nr. 200/1996, în *R.D.P.* nr. 4/1996, p. 150.

[7] I.C.C.J., s. pen., dec. pen. nr. 2516 din 10 septembrie 2014, www.iccj.ro.

S-a mai decis și că „fapta inculpaților constând în aceea că, la data de 29.04.2010, au cooperat la îngrădirea libertății de mișcare a părților vătămate A.N. – procuror, V.A., P.M.A., P.M., C.S.R.L., N.M., B.A.M. și I.G., Ș., blocându-le ieșirea din sala de consiliu a Primăriei Dobroești timp de 4 minute și pentru alte 6 minute în holul de la parterul imobilului, întrunește elementele constitutive a 8 infracțiuni de lipsire de libertate. Faptul că lipsirea de libertate a fost realizată într-un loc public, pe o perioadă relativ scurtă de timp, părțile vătămate având posibilitatea de a se manifesta într-un mod care să le permită scăparea este fără relevanță în ceea ce privește existența faptei, atâta timp cât, în mod obiectiv, inculpații prin acțiunile lor conjugate au împiedicat părțile vătămate să părăsească incinta primăriei, deși își manifestaseră intenția neîndoielnică de a pleca”^[1].

d. Trebuie menționat faptul că pentru existența infracțiunii „nu are importanță nici perioada de timp cât victima a fost lipsită de libertate”^[2].

În același sens: „cât privește durata acțiunii (inacțiunii) ce realizează elementul material al infracțiunii, în principiu nu există o limită minimă sau maximă, acestea putând diferi, în funcție de mobilul și scopul urmărit de inculpat, de condițiile și mijloacele de săvârșire. (...) Împrejurarea invocată în speță de inculpat (*condamnat pentru viol și lipsire de libertate – n.n.*), că într-un loc public (cimitir) și într-o perioadă relativ scurtă de timp nu poate fi realizată infracțiunea de lipsire de libertate, persoana vătămată având posibilitatea de a se manifesta într-un mod care să-i permită scăparea, este fără relevanță în ce privește existența faptei penale; ceea ce prezintă importanță, din punct de vedere obiectiv, este faptul că inculpatul a imobilizat victima împotriva voinței sale”^[3].

După cum în mod corect s-a reținut în doctrină, „există lipsire de libertate chiar în cazul în care durata a fost extrem de redusă, inclusiv câteva secunde, dacă în acel interval de timp victima a fost împiedicată să realizeze o anumită acțiune (spre exemplu pierde trenul ori ratează posibilitatea de a se prezenta la un examen)”^[4].

2. Elementul timp mai este important dintr-o perspectivă, anume stabilirea incidenței infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal în contextul comiterii altor infracțiuni care presupun, pentru realizarea lor, și limitarea libertății de mișcare a persoanei, precum violul spre exemplu, sau tâlhăria.

a. În ceea ce privește infracțiunea de viol, s-a decis că „sub aspectul posibilei absorbiri a infracțiunii de lipsire de libertate în infracțiunea de viol, care este de neconceput fără o oarecare privare de libertate, este de observat că, în speță, o asemenea absorbție nu a operat, deoarece durata lipsirii de libertate a persoanei vătămate a depăși în mod semnificativ timpul necesar realizării actului sexual, astfel că infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal și-a păstrat autonomia și se află în concurs real cu cea de viol”^[5].

^[1] C.A. București, s. a II-a pen., dec. nr. 1205 din 14 octombrie 2014 în A.V. IUGAN, *Codul penal adnotat (II)*, p. 98.

^[2] C.A. București, s. a II-a pen., dec. nr. 12/1994, în *R.D.P.* nr. 1/1994, p. 141.

^[3] C.A. București, s. a II-a pen., dec. nr. 200/1996, în *R.D.P.* nr. 4/1996, p. 150.

^[4] V. CIOCLEI, *Drept penal (I)*, p. 136.

^[5] C.A. București, s. a II-a pen., dec. nr. 200/1996, în *R.D.P.* nr. 4/1996, p. 150. S-a mai reținut, în același context, pe de altă parte, că „actul sexual, rămas în forma tentativei, săvârșit prin constrângerea

De asemenea, s-a hotărât că „din moment ce lipsirea de libertate a persoanei vătămate nu a durat mai mult decât timpul necesar inculpaților pentru a realiza, prin constrângere, raporturile sexuale cu victima, în mod legal în sarcina acestora nu a fost reținută, pe lângă infracțiune de viol, și infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal”^[1].

b. Relativ la infracțiunea prevăzută de art. 233 C.pen., „în cazul săvârșirii infracțiunii de tâlhărie în modalitatea punerii victimei în neputință de a se apăra, prin imobilizare, lipsirea de libertate a victimei pe timpul săvârșirii infracțiunii de tâlhărie se absoarbe în conținutul constitutiv al acestei infracțiuni. Dacă, însă, timpul în care victima este lipsită de libertate depășește timpul cât s-a desfășurat comiterea infracțiunii de tâlhărie, sunt întrunite atât elementele constitutive ale infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal, cât și elementele constitutive ale infracțiunii de tâlhărie”^[2].

Astfel, „în mod greșit s-a reținut în sarcina inculpatului infracțiunea de lipsire de libertate, în concurs cu celelalte, întrucât fapta sa comisivă, care ar fi putut constitui latura obiectivă a acestei infracțiuni, intră în conținutul obiectiv al infracțiunii de tâlhărie, ca mijloc de realizare a acesteia. Astfel, inculpatul, în seara zilei de 3 martie 1993, a pătruns în locuința părții vătămate pentru a sustrage bunuri și, nereușind din cauza opunerii victimei, a legat-o de piciorul mesei pentru a putea sustrage suma de 500 lei din portmoneul aflat sub pernă, aceasta fiind modalitatea folosită de inculpat spre a înfrânge rezistența victimei. În aceste condiții, nu se poate susține că inculpatul a urmărit

---

victimei care nu a împlinit vârsta de 15 ani, urmat de comiterea unui al doilea act sexual consumat, prin constrângerea aceleiași victime și în realizarea aceleiași rezoluții infracționale, constituie infracțiunea de viol în forma continuată. În cazul în care, în scopul săvârșirii infracțiunii de viol, victima minoră a fost lipsită de libertate, prin răpire, de mai multe persoane împreună, fiind supusă unor suferințe pe durata lipirii de libertate, prin exercitarea unor acte de violență fizică repetate, sunt întrunite și elementele constitutive ale infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal aflată în concurs cu infracțiunea de viol” – I.C.C.J., s. pen., dec. nr. 1148 din 30 martie 2009, www.iccj.ro. Într-o altă cauză, instanța a reținut că, „la data de 03.11.2013, în jurul orei 16:00, inculpații A și B au luat-o cu forța pe victima minoră I, în vârstă de 14 ani, din zona cartierului Tei Toboc din București, sector 2, transportând-o împotriva voinței sale cu un taxi în localitatea Ștefănești, jud. Ilfov, într-un imobil aparținând inculpatului B, unde inculpatul A, fiind ajutat de ceilalți inculpați, care au imobilizat-o pe partea vătămată, a întreținut un raport sexual cu aceasta, prin constrângere, dezvirginând-o. În locația de mai sus, inculpatul B a pus-o pe victimă să se dezbrace pentru a întreține un raport sexual cu A. Victima nu a fost de acord, a început să țipe și să plângă, împotriva ei. După ce victima s-a dezbrăcat, constrânsă fiind, inculpatul A a încercat să întrețină relații sexuale cu aceasta, însă în primă fază nu a reușit, neavând erecție. În tot acest timp, victima a continuat să se împotrivescă, țipând și plângând. După mai multe încercări, fiind sprijinit și de inculpații C, D și E, care sosiseră între timp la locul faptei – care au ținut-o pe victimă de mâini și de picioare, imobilizând-o – inculpatul A a întreținut un raport sexual cu victima, prin constrângerea acesteia, dezvirginând-o. În continuare, împreună cu cei prezenți, inculpatul A a arătat cearșaful pătat de sânge, dovadă că victima era virgină, părinților săi și celorlalte rude care au venit la locuința lui B. din Ștefănești, după care au hotărât cu toții că trebuie să meargă la părinții fetei pentru a se împăca și a stabili detaliile căsătoriei, conform tradiției țigănești. Faptele inculpatului A întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor de lipsire de libertate în mod ilegal și viol” – C.A. București, s. I pen., dec. nr. 905 din 21 august 2014, în A.V. IUGAN, *Codul penal adnotat (II)*, p. 129.

^[1] C.A. București, s. I pen., dec. nr. 306/A/1998, în *R.D.P.* nr. 3/2001, p. 147.

^[2] I.C.C.J., s. pen., dec. nr. 1839 din 3 aprilie 2007, www.iccj.ro.

să o lipsească pe victimă de libertate în mod nelegal, ci numai să-i înfrângă rezistența pentru a-și putea însuși bunul, victima dezlegându-se după plecarea inculpatului”^[1].

Pe de altă parte, tot în aplicarea acelorași principii, s-a arătat că „faptele inculpatului A care în noaptea de 05/06.06.2014, în jurul orelor 23:00, aflându-se în autoturismul marca BMW pe str. Principală din satul Sintești, comuna Vidra, județ Ilfov, a blocat în trafic autoturismul marca VW Golf, la volanul căruia se afla inculpatul B., iar pe scaunul din dreapta partea civilă X. și, prin utilizarea de violențe fizice au scos-o pe aceasta din mașină, a urcat-o în autoturismul acestuia, a blocat portierele, a smuls părții civile telefonul mobil din mână după care s-au deplasat pe un câmp de pe raza localității, obligând victima să consume un lichid care a dus la pierderea cunoștinței acesteia, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor de lipsire de libertate în mod ilegal și tâlhărie calificată”^[2].

c. Concluzionăm că în aceste cazuri de infracțiune complexă, lipsirea de libertate este absorbită în mod natural de aceasta (închiderea victimei într-o cameră pentru a îi putea fi sustrate bunurile, legarea acesteia pentru a putea fi obligată la întreținerea unui raport sexual etc.). Totuși, dacă lipsirea de libertate durează mai mult decât este strict necesar pentru comiterea infracțiunii în discuție (spre exemplu, victima este abandonată legată în pădure inclusiv după terminarea violului) atunci urmează a de reține un concurs de infracțiuni^[3].

Specific în situația tâlhăriei privarea de libertate trebuie să dureze ulterior, inclusiv punctului în care făptuitorul și-a asigura scăparea sau păstrarea bunului sustras^[4].

3. Cerința esențială atașată laturii obiective a infracțiunii este ca lipsirea de libertate să se realizeze *în mod ilegal*.

a. Cu privire la această condiție a reținut instanța supremă că „sunt categorii de persoane a căror situație personală impune și justifică luarea unor măsuri de restrângere sau lipsire a libertății lor. Este cazul persoanelor împotriva cărora s-a luat în condițiile legii măsura reținerii sau arestării preventive, arestate în vederea executării unei pedepse privative de libertate, a militarilor încazarmați, a bolnavilor internați (psihic periculoși, suferinzi de unele boli contagioase), sportivilor aflați în cantonament; unele categorii de salariați în perioada exercitării unor anume însărcinări, acțiuni. Numai în situații ca cele arătate, restrângerea sau lipsirea libertății nu au semnificație penală pentru că fie ele sunt admise fiind utile social, fie că cei care le suportă își îndeplinesc o obligație au consimțit la aceasta odată cu acceptarea unui anume statut”^[5].

b. În aplicarea cerinței esențiale s-a decis că „organele de poliție desemnate cu executarea mandatului de arestare preventivă, constatând că G.C. se află internat în spital s-au prezentat la șeful Secției de Neuropsihiatrie unde acesta era internat și au aflat că G.C. nu poate fi externat întrucât nu s-au încheiat investigațiile medicale cu privire la bolile de care acesta suferă. Întrucât șeful de secție a comunicat că nu garantează că

^[1] C.A. Constanța, dec. pen. nr. 104/1993, în R.D.P. nr. 1/1994, p. 140.

^[2] C.A. București, s. I pen., dec. nr. 1884 din 14 decembrie 2016, în A.V. IUGAN, *Codul penal adnotat (II)*, p. 96.

^[3] F. MUÑOZ CONDE, *op. cit.*, p. 164.

^[4] V. CIOCLEI, *Drept penal (I)*, p. 137.

^[5] I.C.C.J., s. pen. Dec. nr. 2188 din 19 mai 2003, www.iccj.ro.

G.C. nu va părăsi spitalul fără știrea medicilor, s-a luat măsura supravegherii acestuia pe timpul internării. Această măsură a fost necesară, pentru a preveni sustragerea de la urmărirea penală a lui G.C., în condițiile în care acesta posedă pașaport turistic, iar alți doi inculpați din aceeași cauză părăsiseră țara sustrăgându-se urmării penale. (...)

Așa fiind, susținerea recurentului în sensul că ar fi fost lipsit de libertate în mod ilegal nu poate fi primită, atât timp, cât în perioada 11 august – 20 august 2004, când se afla internat în spital, acesta a fost doar supravegheat de polițiștii care aveau obligația de a pune în executare mandatul de arestare preventivă de îndată ce era posibil, iar libertatea de mișcare și exprimare a petiționarului și drepturile acestuia nu au fost încălțate în nici un fel^[1].

În același timp „nu există infracțiunea de lipsire de libertate dacă inculpații au legat victima agresivă spre a o imobiliza până la venirea organelor de poliție”^[2].

Totuși, așa cum s-a arătat în doctrină „legea îngăduie prinderea infractorului surprins în flagrant delict, dar impune ca acesta să fie condus imediat în fața autorităților. Dacă infractorul nu este condus imediat în fața autorităților sau este condus în altă parte, privarea de libertate are caracter ilegal și constituie infracțiune”^[3].

c. Pe de altă parte, în mod recurent practica judiciară a arătat că actele de justiție privată nu pot justifica privarea de libertate a unor persoane, constituind infracțiune.

S-a decis astfel că „faptele inculpatului care, în noaptea de 11/12.02.2016 i-a surprins pe minorii A și B în curtea SC X SRL, în timp ce încercau să sustragă fructe, i-a agresat fizic, provocându-i minorului A leziuni traumatice ce au necesitat 5 zile de îngrijiri medicale, iar minorului B suferințe fizice, după care i-a introdus împotriva voinței lor într-o încăpere a societății, unde i-a ținut timp de aproximativ 20 de minute, întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor de lipsire de libertate prevăzută de art. 205 alin. (1) și alin. (3) lit. b) C.pen. (două infracțiuni), lovire sau alte violențe prevăzută de art. 193 alin. (1) C.pen. și lovire sau alte violențe prevăzută de art. 193 alin. (2) C.pen., toate cu aplicarea art. 38 alin. (1) C.pen.

Această lipsire de libertate este ilegală, deși inculpatul i-a surprins pe minori în timp ce furau, deoarece nu i-a lipsit de libertate în vederea conducerii în fața

---

^[1] I.C.C.J., s. pen., dec. nr. 2266 din 6 aprilie 2006, www.iccj.ro. În același sens, s-a hotărât: „conducerea petentului la post și reținerea acestuia pe o durată scurtă de timp, necesară efectuării procedurii standard de identificare a persoanelor care nu au acte de identitate asupra lor și refuză să-și declare identitatea, nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 189 C.pen. (în prezent, art. 205 C.pen. – n.n.), atâta vreme cât privarea de libertate nu a avut loc în mod ilegal, fiind permisă de regulile stabilite în Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, precum și a celor cuprinse în art. 10 alin. (2) lit. k), teza ultimă și art. 11 alin. (2) lit. c) din Manualul de bune practici de intervenție, aprobat prin Dispoziția nr. 643 din 5 decembrie 2005 a inspectorului general al Poliției Române, coroborate cu dispozițiile art. 27 din O.U.G. nr. 104/2001 privind organizarea și funcționarea Poliției de Frontieră – potrivit cărora polițiștii din cadrul acestei structuri pot să legitimizeze, să stabilească identitatea persoanelor care încalcă dispozițiile legale privind frontiera de stat, să le conducă la sediul poliției de frontieră și să efectueze controlul acestora și al bagajelor” – I.C.C.J., s. pen., dec. nr. 4556 din 15 decembrie 2006, www.iccj.ro.

^[2] Jud. Oradea, sent. pen. nr. 712/2002, în *R.D.P.* nr. 2/2005, p. 148.

^[3] V. VĂDUVA, *Infracțiuni contra libertății persoanei. Jurisprudență comentată și reglementarea din noul Cod penal*, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 16.